

Nils Fischer

De patronenwinkel voorbij

Het nieuwe album van Nils Fischer & Timbazo heet *Otra Ideas Más*. Alles op die plaat spreekt van Nils' grote liefde voor percussie en vooral Cubaanse muziek. De Duitser speelde in topbands als Cubop City Big Band en Nueva Manteca (sinds de doorstart in 2018 als co-bandleider), en formeerde zelf CaboCubaJazz (internationale tours met Kaapverdische muziek en latinjazz), Skins & Keys en natuurlijk Timbazo, waarvan dit het derde album is. Sinds 2000 doceert hij bij Codarts Rotterdam; voor ons schreef hij in 2006 de cursus *Percussion Masters*. We spreken Nils in cultuurgebouw Grounds, waar Codarts' Wereldmuziek-afdeling is gehuisvest.

door Bouke Bijlsma

Bij de eerste twee tracks van *Otra Ideas Más* val je meteen met je neus in de boter. Eerst een bijzonder bongo/altsax-duet van Nils met de legendarische Cubaanse rietblazer Paquito D'Rivera (*Arikúe - Prólogo*). Meteen daarna barst de salsa los in *Para Siempre Tenerte* en hoor je de stem van Issac Delgado: ook een Cubaanse legende... Nils Fischer geldt niet alleen in Nederland als een percussie-autoriteit, ook met de internationale topspelers zijn de banden warm. De percussionist groeide op in Bremen maar bracht zijn muzikale volwassenheid door in het broeierige Rotterdam (met ontelbare uitstapjes naar Cuba, Brazilië, Puerto Rico, New York, Colombia, en elk denkbare internationale festival). Die Rotterdamse uitvalsba sis is geen toeval. Na zijn eerste stappen op het percussiepad in Duitsland en een gamechangende trip van twee maanden Cuba deed Fischer toelating op het Rotterdams conservatorium.

Een van de weinige plekken waar je in die tijd terecht kon als je niet klassiek of puur jazz wilde doen, was Rotterdam. Mag ik hier even reclame maken voor Codarts? Eind jaren tachtig is Codarts opgericht met de eerste wereldmuziekafdeling wereldwijd, en voor die tijd hadden ze ook al de eerste jazzafdeling. Daarin is Rotterdam dus altijd uniek geweest. Het begon met de latinafdeling van Jan Laurens Hartong (mister Nueva Manteca) en daar werd ik door aangetrokken. In Bremen gold ik destijds als een topper – ik speelde in

drie salsabands, een latinjazzband en een popband – maar ik was natuurlijk nog helemaal niet zo goed. Het niveau was gewoon niet zo hoog. Toen kwam ik hier en dan ben je gewoon niks.

'Mijn eerste band in Nederland was een Antilliaanse groep: dertien man en echt heavy percussie-shit. Eigenlijk was dát mijn echte basisopleiding; bovenop het leren van ritmes

en tradities. Dit was gewoon: "Je moet dit nummer leren, man. Het gaat zo..." Geen partijen, gewoon spelen, de hele nacht in een Amsterdamse nachtclub, acht uur 's ochtends thuis; het was een soort militaire training... Maar ook puur plezier, want dát heeft mij naast het ritme en de energie ook altijd heel erg aangetrokken aan deze muziek: de mensen, de humor, de grappen van de muzikanten... Maar muzikaal ook weer heel serieus: niet

moelijk doen, maar wel het niveau halen en je shit kennen.'

Gepakt

Dat laatste is ook precies wat Nils leerde toen hij als achttienjarige besloot om te reageren op een advertentie voor een Studiereis Percussie naar Santiago de Cuba.

'Echt zo'n papiertje op het prikbord van de supermarkt met van die afscheurstripjes met telefoonnummer. Ik had samen met mijn vader Tito Puente en Irakere live gezien en was helemaal in de ban van die muziek. Dus ik bellen... Twee maanden Cuba! Ik was net klaar met school, mijn ouders hebben het betaald. Ik dacht bij mezelf: als ik dit leuk vind, dan ga ik door!

'Het was vijf of zes uur per dag les: rumba, guaguancó, abakua; meer folkloredingen dan salsa of latinjazz; alles met zang, dans en trommels. De meesten uit de groep hielden het daarbij, maar ik zat de hele nacht met die lokale gasten: hoe doe je dit, hoe doe je dat? Je moet denken: ik kwam regelrecht vanuit het veilige huis van mijn ouders terecht in die Cubaanse muziekwereld: soms geen water of elektriciteit, maar wel de hele nacht muziek maken op een superhoog niveau. Dat heeft me echt gepakt!

'Kort daarop hoorde ik verhalen over Rotterdam en heb ik toelating gedaan. Een jaar later vroeg Jan Hartong me om in Nueva Manteca te komen spelen. Het eerste concert was gelijk met Giovanni Hidalgo, en verder

© Marcel Boshuizen

heb ik door deze band nog met veel andere legendes mogen touren. Man, dat is wel de rode draad... In al die situaties kwam ik terecht op een plek waar ik echt op mijn tenen moest lopen om het te redden, om het niveau te halen. Dat is een strenge maar goede leer-school. Dit moet ik niet verprutsen, dacht ik.'

Is dat ook typerend voor de percussiewereld? Of het nu Afrika is of Zuid-Amerika, je leert het niet uit een boek of van instagram. Je gaat naar een ervaren speler en leert door te kijken en te luisteren.

'Dat klopt wel, en het is ook zo dat oudere spelers dat zien als een mooie manier om de muziek door te geven. Mag ik nog een verhaal vertellen? Ik zag in die begintijd een concert met Jerry González (trompettist-percussionist uit Puerto Rico; red.) in Hannover. Ik zat recht voor hem en totaal geobsedeerd aantekeningen te maken bij elk nummer, elk ritme; alles wat me opviel. Na het optreden stapte ik op hem af: of ik de volgende dag misschien een uurtje les mocht hebben. Dat mocht. De volgende ochtend klopte ik op de deur van zijn hotelkamer. Hij was nog nauwelijks wakker, liet me binnen, en daarna hebben we zeker vijf uur onafgebroken zitten

'Je moet nooit vergeten dat muziek draait om totale vrijheid en creativiteit'

spelen in de jazzclub waar hij optrad. Hij gaf antwoord op al mijn vragen, speelde dingen voor. Ongelooflijk. Hij wilde eerst geen geld aannemen, maar accepteerde na veel aandringen de 100 DM die ik had meegenomen. 'Zo leer je dingen. Als het goed is, ken je de muziek uiteindelijk door en door. Van alle

Nils Fischer & Timbazo

stijlen en genres heb je een soort patronenwinkel, en als je gaat spelen ga je die winkel binnen. En dan moet je oppassen dat je daar niet in blijft hangen – dat zeg ik ook altijd tegen mijn leerlingen – dat je nooit moet

vergeten dat muziek draait om totale vrijheid en creativiteit. Natuurlijk moet je de patronen kennen en de clave kunnen dromen. Het is misschien een platitude, maar heel erg waar: superleuk als je out of the box kunt denken, maar daarvoor moet je de box wel door en door kennen.'

De basis

'Dat zag je ook bij de opnamen van het album. Iedereen kent de basis en de uitgangspunten en gaat er zijn eigen gang mee. Zoals ik gewend ben hebben we eerst van alle nummers de basis neergezet met vier man: conga's, timbales, bas en piano. Zo zet je een feel neer met muzikanten die echt op elkaar kunnen reageren. Dan kun je daarna gerust de partijen aanvullen en hou je toch de energie van een levende band. Nog meer percussie, maar ook drie zangers die harmonie zingen, een solo-zanger, een blaassectie van vijf man, en dan nog solo's met tenorsax, een bariton, een sopraan, een klarinet...

'Salsa (of beter Son Cubano, timba) is in wezen een verbinding van Europese en Afrikaanse muziek. Het eerste gedeelte is de 'copla', zeg maar het couplet. Dit zou je het Europese gedeelte kunnen noemen; gewoon het liedje met akkoorden. En dan komt als het ware Afrika en ga je akkoorden herhalen en de boel uitbouwen met coro-pregón (call/response-zang), mambo's (blazers) en solo's. In het eerste gedeelte speelt iedereen wat rustiger; de percussionist op één conga, en dan in tweede gedeelte misschien twee conga's (of in mijn geval vier, haha). Of het eerste gedeelte bongo en dan het tweede gedeelte koebel. Als dan in het 'Afrikaanse deel' de blazers een riff (mambo) inzetten, dan herhaalt zich dat altijd een keer of vier. Dus dan weet je: de eerste keer is het nieuw, dus laat je ruimte. De derde keer ga je bijvoorbeeld op conga je fills spelen, en dan maken de timbales het af. Dat is een concept dat niemand je leert, maar op alle classics hoor je het gebeuren. Als je met z'n vieren in de studio de basitracks speelt, weet je dat soort dingen al, en dat hoor je dan terug op het moment dat je de blazers of de vocals opneemt.'

Nils Fischer & Timbazo

Focus

Nils Fischer is sinds jaar en dag endorser van Pearl percussie en Remo vellen: 'Dat gaat allemaal heel relaxt. Ik heb nog nooit iets vast afgesproken of een contract getekend, maar altijd als ik naar het buitenland ga, wordt er iets voor me neergezet. En als ik iets nodig heb dat sturen ze me het op. Ideaal!'

Nils' muzikale liefde ligt overduidelijk bij de Zuid-Amerikaanse en Caribische stijlen maar natuurlijk beweegt hij zich in de praktijk op een breder veld en is hij een muzikale allesvreter. 'Komende vrijdag ga ik weer naar

Groningen om te spelen met het Noordpool Orkest & Avishai Cohen. Zij begeleiden ook Nederlandse artiesten, zoals Ellen ten Damme. Op North Sea Jazz stonden we in 2019 nog als 60-koppig orkest achter Jose James. Dat vind ik superleuk, gewoon met een set-up van conga's, bongo's, shakers, triangel en chimes. Lekker dienstbaar en heel relaxt.'

Maar de focus blijft wel op latin en jazz: 'Dat zie je natuurlijk in al mijn eigen werk (met uitstapjes naar Kaapverdise muziek met latinjazz bij CaboCubaJazz) en zeker ook nu weer op *Otra Ideas Más*. Ik ben ermee

opgegroeid. De conga's zetten het ritme neer, dan zingt Issac Delgado een romantische melodielijn, en daarna breekt de pleuris uit en gaan we los...' ■

LEES, LUISTER EN KIJK VERDER OP SLAGWERKKRANT PLUS

VIDEO Nils Fischer & Timbazo - *Entrada/Tremendo Coco* (2015)

VIDEO Nueva Manteca - *Moanin'* (teaser voor album ART, 2022)

VIDEO Met Rodney Barreto drums/conga-duet (Music Meeting 2022)

VIDEO Rumba met Armando Peraza, Karl Perazzo, Raul Rekow en Luis Conte (Paradiso Van Slag Amsterdam 1999); solo Nils op 2:14 minuten

VIDEO Timbales-solo met Michel Camilo in Puerto Rico (2003)

ARCHIEF Interview over *Skins & Keys* uit 2012 (SWK 167)

ARCHIEF Interview over Timbazo-album *Gracias Joe Cuba* uit 2007 (SWK 141)

slagwerkkrant.nl

'Soms geen water of elektriciteit, maar wel de hele nacht muziek maken op een superhoog niveau'

Otra Idea Más 'Recorded in Havana, New York, New Jersey and Schiedam'

Op dit derde album van Nils Fischer & Timbazo speelt de formatie nooit eerder uitgebrachte stukken van Cubaanse componist-arrangeur Tony Perez. Nils: 'Hij is een van de *unsung heroes* van Cuba. Hij was een bassist met eigen orkest, maar hij heeft vooral geweldige nummers geschreven. Voor platen van iemand als Issac Delgado componeerde hij stukken die iedereen Cubaan kent. Niet per se van die

heavy salsa/timba hardhitting nummers, maar meer de romantische songs, met mooie melodieën en vocals. Timbazo is meestal van het spierballenwerk, dus dit was eens een heel ander idee: *Otra Ideas Más*! Daarnaast wilde ik voor het contrast wel één echt latinjazz knockout-nummer, dus

heb ik mijn Cubaanse vriend Iván 'Melón' Lewis gevraagd zoiets voor mij te schrijven. Dat werd *Arikúe*, met veel percussie en een klarinetsolo van mijn held Paquito D'Rivera.' Naast vaste Timbazo-bandleden als drummer Leonid Muñoz en bongosero Danny Rombout hoor je nog speciale gasten als Issac Delgado,

Edwin Pérez, Alexander Abreu (vocals) en percussionist Keisel Jiménez, en ook nog twee bijzondere percussie/sax-duetten met Paquito D'Rivera.

Otra Ideas Más (release 12 juli, presentatie Bimhuis 20 juli)

timbazoproductions.com